

"WE PLEDGE
ALLEGIANCE TO
OUR FLAG AND
TO THE REPUB-
LIC FOR WHICH
IT STANDS: ONE
NATION INDIVIS-
IBLE WITH LI-
BERTY AND JU-
STICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

SLOVENIAN-EQUALITY-DAILY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZASTOPAJOČ INTERESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

THE ONLY SLO-
VENIAN DAILY
BETWEEN NEW
YORK & CHICAGO
THE BEST ME-
DIUM TO REACH
180.000 SLOVENE-
ANS IN U. S., CA-
NADA AND SO.
AMERICA.

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O. TOREK (TUESDAY) APRIL 20th, 1920.

ŠT. 94. (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Published and distributed under permit (No. 728) author. by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, O. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster, Gen.

DELAVSKI ODBOR NE BO ZASLIŠAL STAVKARJEV.

ZASLIŠAL BO SAMO ZASTOPNIKE ONIH ŽELEZ-
ČARJEV, KI SO NA DELU. STAVKA V COLUM-
BUSU SE NADALJUJE.

WASHINGTON, 19. aprila. — Dasiravno je novo organizirani delavski odbor v Washingtonu naznanil, da ne bo zaslíšal stavkajočih železničarjev, pa so slednji sklenili, da bodo njih zastopniki predložili pisane pritožbe skupno z zahtevo za življensko plačo, ko se bo jutri pričelo glavno zaslišanje z ozirom na železniški spor.

Odbor je danes podal naznanilo, v katerem je rečeno, da sploh ne bo sprejel ali razmotrival pritožb štrajkarjev, izjavljajoč, da se bo zaslíšalo samo one, ki se poslužujejo vseh umestnih sredstev, da se železniški prometu ne ustavi.

Ta odbor za poravnavo železničarskih sporov bo nadaljeval z razmotrivanjem zahtev skoro dveh milijonov železničarjev, katerih ni poravnal odbor, ki je prenehal delovati s 1. aprilom. Pri prvi konferenci bodo navzoči vsi štirje glavni predsedniki poglavitnih železničarskih organizacij in pa predsednik zveze železniških eksekutivnih uradnikov. Timothy Shea, predsednik organizacije strojevodjev in kurjačev je nocoj izjavil, da bo priporočal čimhitrejšo poravnavo. Shea je tudi mnenja, da se bodo vsi štrajkarji vrnili na delo, sedaj ko je odbor naznanil, da se jih sploh ne bo zaslíšalo.

CHICAGO, 19. aprila. — John Grunau, vodja stavke premikačev, ki se je razširila po vseh delih dežele, je bil danes pozvan na zvezni urad in ponovno aretiran.

Granau je bil aretiran že v petek in potem izpuščen na svobodo. Njegovo ponovno aretacijo so povzročila poročila, ki so dejala, da je kršil svojo obljubo, ter da je zopet pristostvoval sejam uporne železničarske organizacije, katere je on predsednik. Grunau je zavzel ob svoji drugi aretaciji isto stališče kot ob prvi in je odklonil, da se zanj položi varščino. Odredilo se je, da se odpošle v okrajno ječo v Joliet, Ill.

R. V. Miller, uradnik in organizator zveze strojevodij, ki je tudi uporna organizacija, je tudi pridržan v zaporu.

Okrajni pravdnik Clyne je odredil, da se izda zaporna povelja za 25 mož, ki so zavzeli uradniška mesta aretiranih uradnikov uporne železničarske organizacije. Clyne je že v soboto izdal svarilo, da se bo aretiralo vse one, ki bi zavzeli mesta aretiranih štrajkovnih voditeljev.

V Chicagi se danes že občuti pomanjkanje premo-
ga, povzročeno od stavke železničarjev.

NEW YORK, 19. aprila. — Na terminalu Erie železniške proge v Jersey City je bilo danes naznanjeno, da so prostovoljni stavkokaži zopet spravili v red zamešani tovarni promet na Erie kolodvoru v Port Jervis.

Predsednik Lehigh Valley premogorovov, E. Loomis naznanja, da so premogorovi lahko obratovali tekom vsega časa stavke ter producirali dnevno po 341.363 ton premoga.

Stavkovni odbor pa je danes podal naslednje naznanilo: "Poročila, ki jih je prejel eksekutivni odbor, pravijo, da so oni delavci, ki so se vrnili na delo pod grožnjo, da se jih bo odpustilo, ako se ne prijavijo do nedelje opoldne, zopet zastavkali."

DETROIT, 19. aprila. — Na tisoče tovarniških delavcev, ki so bili doma radi stavke železničarjev preko enega tedna, se bo danes vrnilo vsaj deloma zopet na delo, kajti Detroit Edison elektrarna naznanja, da bo preskrbela 40-odstotno električno silo.

COLUMBUS, 19. aprila. — Upanje, da se stavka premikačev v najkrajšem času poravnava, je splavalo po vodi, ko so uprave železniških družb izjavile, da sploh ne imeti nobenega opravka, s stavkarji, ki so sinoči naznanili, da so pripravljeni pogajati se. Družbe so odklonile pogajanje, ker bi se s tem priznalo novo organizacijo železničarjev. V uradih družb se izjavlja, da se na ponudbo stavkarjev za pogajanje sploh ne bo odgo-

Železniške družbe v Clevelandu ne mo- rejo dobiti stav- kokazov.

Kakor smo včeraj poročali, so železniške družbe v Clevelandu izdale na stavkarje ultimatum, v katerem so jim zagrožile, da se bo mesta vseh onih, ki se ne vrnejo na delo, nadomestilo z drugimi delavci. Toda delavci se niso vrnili nazaj, toda družbe navzlic temu ne morejo izpolniti praznih mest, kajti nihče se ne čuje priglasiti za nevarna dela premikačev in zaviračev, ki ne zaslužijo na dan več kot po \$4 do \$5.

Stavkarji še vedno vztrajajo, medtem ko jih veliko število poroča, da so dobili začasna ali trajna dela, ki so bolj plačana kot pa na železnici.

Znano je, da je železniškim družbam vzpričo slabih plač še pred stavko primanjkovalo delavnih moči, in da je iz tega vzroka tovarni promet veliko trpel že pred. Samo ob sebi je razumljivo, da je položaj sedaj navzlic prizadevanju družb toliko slabši, dasiravno se je neznatno število stavkarjev vrnilo na delo.

Med tem se pa nezadovoljstvo širi tudi med železniške klerke ali pisarje ter druge železniške uslužbence, ki imajo posla s tovarnim prometom. Iz Chicage prihaja poročilo, da so tamkajšnji železničarski klerki in tovarni delavci sklicali posebno sejo, na kateri se bode glasovalo glede stavke in clevelandski unijski uradniki izjavljajo, da bo ta akcija chikaških tovarišev najbrže imela vpliv tudi na clevelandске in buffalske klerke in tovarne delavce.

Clevelandska organizacija upornih železničarjev naznanja, da bo poslala v Washington tri zastopnike, da predložijo delavskemu odboru njih zahteve navzlic temu, da je slednji naznanil, da bo zaslíšal le zastopnike železničarjev, ki so ostali na delu.

vorilo. Kakor znano, so stavkarji predlagali, da se njih zahteve izročijo pogajanju in da se oni takoj povrnejo na delo, za slučaj pa, da pogajanja ostanejo brezuspešna, tedaj naj bi se njih zahteve predložile novemu delavskemu odboru v Washingtonu.

Potem, ko so stavkovni voditelji izvedeli, da se družbe nočejo pogajati, so izjavili, da se bo stavka nadaljevala za nedoločeno dobo. Na stavki je okrog 2200 mož.

CANTON, O., 19. aprila. — Železniške družbe pravijo, da se stavkajoči premikači, zavirači in sprevodniki vračajo na delo.

TOLDO, O., 19. aprila. — Kot posledica odločitve stavkarjev, da se vrnejo na delo, se tovarni promet brzo približuje normalni stopnji. Na stavki je baje še samo nekaj mož. V teku par dni bo zopet začela z obratovanjem tovarna Wyllis-Overland družbe, v kateri je uposljenih okrog 10.000 mož.

YOUNGSTOWN, 19. aprila. — Več kot 3500 železničarskih stavkarjev se je danes izjavilo, da ne verujejo poročilom, ki pravijo, da se stavkarji drugod vračajo na delo ter vsled tega vztrajajo na stavki.

Papež bo proglasil nove svetnike.

TODA TRŽAŠKI DELAVCI
PREDPOSTAVLJAJO
LENINA.

(Posneto iz Cleveland Plain Dealer.)

RIM, Italija. — Papež Benedikt je naznanil, da se bo to leto proglasilo zopet nekaj novih svetnikov oziroma svetnic. Vse te proglavitve med svetnike in blažene in svetnike se bodo izvršile ob nedeljah tekom maja in junija. Dne 2. maja bo proglasil za svetnico Joan D'Arc ali Devico Orleansko, katero so na Francoskem katoliški škofje svoječasnó obsodili na smrt na grmadi radi tega, ker so rekli, da je v zvezi s hudičem.

Ob vseh teh prilikah bodo papeža prinesli v cerkev razkšno opremljenega na papeškem tronu in stražili ga bodo rimski meščani, opremljeni v srednjeveško obleko, medtem ko bodo strežaji z velikimi pahljicami mahali nad njegovo glavo.

Toda navzlic temu, da papež Lenina še ni sprejel na svetniški seznam, pa ga delavci v Trstu predpostavljajo njegovim svetnikom. Že dolgo časa se opazuje, da delavci po tovarnah obešajo njegove slike po stenah, kjer se je včasih videlo Marijo, sv. Frančiška in druge popularne svetnike, ki se nahajajo v pratiki.

Toda tovarnarji so bili mnenja, da bi vpliv novega svetnika morda škodoval njih žepom in so vsled tega nekega večera, potem ko so delavci odšli domov, odstranili vse Leninove slike. Ko so delavci drugo jutro zopet prišli na delo, so našli, da je novi svetnik izginil s sten ter so zahtevali, da se ga takoj zopet postavi na prejšnja mesta. Ker delodajalci tej zahtevi niso hoteli ugoditi, so delavci zastavkali in se izjavili, da se toliko časa ne povrnejo na delo, dokler se Leninove slike zopet ne vrnejo.

Delodajalci so imeli nato posvetovalje, na katerem so prišli do zaključka, da bo najboljša — da se podajo. Delavci so se vrnili na delo, Leninove slike pa zopet krasijo stene tržiških tovarn.

D'ANNUNZIO BO U- STANOVIL SVOJO "LIGO".

V NJEJ SE BODO NAHAJALI
"ZATIRANI NARODI", KA-
TERE JE IGNORIRAL
PARIZ.

REKA, 19. aprila. — Gabriele D'Annunzio organizuje protiligoligi narodov, v kateri se bodo nahajali manjšinski elementi vseh držav vseh zatrtih narodov, in katere se bo zvala "Reška liga". Sklical je konferenco, katere se bo vršila na Reki 15. maja. Delegatje se pričakuje iz Egipta, Irske, Turčije, Perzije, Črnogore, Ogrske in Indije.

Leon Kochinitzky, D'Annunzijeve "tajnik za zunanje zadeve" se je izjavil napram poročevalcu Associated Pressa: "V reško ligo bomo sprejeli vse narode, ki so bili na mirovni konferenci vrženi pod pete drugih narodov. Sprejeli bomo Nemce iz Saar doline, nemške Avstrije in Gdanskega in tudi Turke in Egipčane, gotovo tudi Irce, Indijce in Dalmatince, Hrvatce, Črnogorce, Malteze, Moročane, Algirce, Sirce, Palestince, Kubance, Portorikance in Panamce."

"Nova liga bo velika liga demokracije, kateri bodo tvorili podlago principi samoodločevanja in komunizma, toda brez grozot boljševizma."

TEXAS PROTI MEHIKAN- CEM.

Austin, Tex. 19. aprila. — Govrner države Texas je na državne tajnika Bolbyja poslal močan protest proti predlagani dovoljenju mehiškanskim četam, da gredo skozi državo Texas v kampanji proti upornikom v Sonori, ki so revoltirali proti centralni mehiškanski vladi.

Agua Prieta, 19. aprila. — Velike čete v Chihuahua, pripadajoče Carranzovi armadi, so revoltirale proti mehiškanskemu predsedniku in so se pridružile revolucionarjem v Sonori. Tako poroča gen. J. M. Urbaljo, poveljnik sonorskih čet v tem okrožju.

PREMOGARJI POZDRAVLJA- JO HOWATA.

Pittsburgh, Kans., 19. aprila. — Več sto premogarjev je včeraj v okraju Franklinu pozdravilo Aleksandra Howata, predsednika 14. premogarskega okraja U. M. W. of A. na zborovanju, katero se je priredilo, da se ga sprejme po njegovem povratku iz Ottome, kjer je bil izpuščen iz ječe pod apelnim bandom.

Howat in trije drugi unijski uradniki so obdolženi preziranja sodnega ukaza, ker se niso hoteli prijaviti pred industrijalnim razsodiščem za izpričevanje.

V govoru, ki ga je obdržaval Howat pred premogarji, je zopet napadal zakon, s katerim se je ustanovilo industrijalno razsodišče, imenujoč ga suženjski zakon.

Dejal je, da se bo tekom obstoja tega zakona vršilo več stavk kot pa se jih je razklicalo kdajkoli prej.

TURKI DOBE PO- GODBO 10. MAJA.

ZAVEZNIKI SO ZAVRGLI
WILSONOVE NAZORE
GLEDE TURŠKEGA
VPRASANJA.

San Remo, 19. aprila. — Turška mirovna pogodba bo vročena turškim mirovnim delegatom 10. maja in sicer v Parizu. Tako so se danes izjavili zavezniški ministrski predsedniki in istočasno objavili naznanilo, ki pravi, da je prišlo med njimi glede glavnih točk pogodbe že do popolnega sporazuma.

Toda ostalo je še nekaj detajlov, katere je treba izravnati, predno se more pogodba v celoti izročiti turškim mirovnim delegatom. Te podrobnosti se v prvi vrsti tičejo regulacij o uporabi Dardanel in kontroli Carigrada. Odločilo se je, da morajo polotok Galipoli zasesti zavezniške čete.

Trije zavezniški ministrski predsedniki so tudi sestavili odgovor na noto, katero je poslal z ozirom na turški vpisavanje predsednik Wilson v preteklem mesecu.

Dasiravno se to pismo še ni dalo v javnost, vendar je znano toliko, da se v njem zavezniški izražajo, da po njih mnenju ne bi bilo priporočljivo pogajati sultana oziroma turško vlado iz Carigrada in da pod sedanjimi okoliščinami ne smatrajo umestnim, da bi se državljanom vseh narodnosti dovolilo enake trgovske pravice v Turčiji.

Kot se javlja, opozarja pismo, da se je ameriška vlada izjavila, da ne prevzame na svoje rame nikakih odgovornosti glede Turčije in da torej ne more kritizirati nobene akcije zaveznikov, ki so prevzeli vso odgovornost nase. V pismu se bo baje zagotavljalo, da bodo zavezniški skrbeli za varnost manjšin v Mali Aziji in da se bo tudi ustanovilo neodvisno Armenijo.

V splošnem je načrt turške pogodbe sličen onemu, ki je bil sprejet že v Londonu. "Turško pogodbo se je vzelo na dnevni red takoj zjutraj in se je nadaljevalo z razmotrivanjem tudi pri popoldanski seji.

Predno se določi vse pogoje, se bo še jako korenito razpravljalo glede načina, kako naj se jih vsili, da ne bodo zopet nastala taka nesporazumljenja kot glede nemške mirovne pogodbe.

Poroča se, da sta Lloyd George in Nitti podala Millerandu z ozirom na Nemčijo novo obljubo in da je Lloyd George celo obljubil, da se bo kot skrajno sredstvo lahko rabilo proti Nemčiji tudi moč, ako se Nemčija ne bi hotela razorožiti kot določajo pogoji mirovne pogodbe.

Jutri se bodo sešli na sestanku maršal Foch, feldmaršal Wilson in italijanski general Badoglio, na katerem se bo sestavilo tehnični načrt za kontrolo Turčije.

Washington, 19. aprila. — Glasom poročil ki so dospela semkaj, je koncil lige narodov neformalno sklenil, da liga ne more sprejeti mandata na Armeni-
neutrlni državi.

15 ubitih od viharja v Arkansas.

LITTLE ROCK, Ark., 19. aprila. — Glasom poročil ki so dospela danes semkaj, je bilo najmanj 15 oseb ubitih in veliko število ranjenih, ko je sinoči močan tornado divjal preko severne in zapadne Arkansasa.

V Arkey dolini je bilo ubitih pet oseb, v Cabin Creek je bila ubita neka mati z dvema otrokoma ni v Belleville je bilo v eni družbi ubitih šest oseb.

V viharnem okrožju je brzostavljen promet skoro popolnoma ustavljen in vsled tega se pričakuje, da se bo število žrtev še veliko povečalo, kadar se dobi podrobna poročila iz vseh okrajev, prizadetih od viharja.

Očividno je, da sta razsajala dva posamezna viharja, eden je divjal v okrajih v zapadni Arkansas, medtem ko je drugi vršil svoje uničevalno delo v severnem delu države. Tornado je bil okrog 100 jardov širok, je podiral vse, kar mu je prišlo na pot.

Zelo malo poročil je še dospelo iz severnega dela države, kjer so kraji večinoma hriboviti in so oddaljeni od prometnih zvez.

Denver, Colo., 19. aprila. — Veliki snežni viharji, ki so divjali preko več držav v Rocky pogorju včeraj in sinoči, so danes znatno ponehali.

Več potniških vlakov, ki so morali vsled snega včeraj ustaviti, se je danes pričelo spravljati iz zametov. Popolno blokadiranje Denverja, ki ga je včeraj povzročil vihar, je prislo v mestu pomanjkanje mleka. Vse zaloge so izčrpane in kot izgleda danes, je zelo malo prilike, da se zopet izpopolnijo. Uradno poročilo tukajšnjega vremenskega urada pravi, da je do 6. ure danes zjutraj padlo šestnajst palcev snega.

\$2000 NAGRADE ZA MO- RILCA.

Martins Ferry, 19. aprila. — Komisariat Belmont okraja je danes razpisal za morilca ali morilce Mrs. J. Burkhart in njene hčere Lillian Burkhart \$2000 nagrade. Policija je mnenja, da je bil motiv umora maščevalni in pa namen dobiti neke gotove listine. Denar, ki se je nahajal v stanovanju, je ostal nedotaknjen. Po sodbi policije se je moral dvojni umor izvršiti v petek ponoči. Trupla so bila najdena pozno v soboto. Neka ženska, ki stanuje blizu hiše, kjer sta stanovali umorjeni, pravi, da je videla v soboto dva moža, ki sta blizu hiše zakurila ogenj in da sta se nato odpeljala v avtomobilu. Sosedje so šli in preiskali ogenj in so baje našli ostanke obleke. Dosedaj je policija aretirala nekega možkega, ki je osumljen umora.

jo, kot je pred kratkim sugestirala konferenca ministrskih predsednikov na pariškem zborovanju.

Liginj koncil priporoča mesto tega, da bi se Armenijo dalo v oni razred novih dežel, ki bodo indirektno pod kontrolo lige, kakor na pr. bivše nemške kolonije, in da se mandat izroči kakire sprejeti mandata na Armeni-
neutrlni državi.

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE "EQUALITY" PRINTING AND PUBLISHING COMPANY, INC.
Business Place of the Corporation:
6418 ST. CLAIR AVE. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By carrier..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.25, 3 mo. \$1.25
Cleveland, Collinwood, Newburgh, by mail 1. y. \$5.00, 6 m. \$2.50, 3 m. \$1.25
United States..... \$4.00 per year 6 months \$2.50
Foreign Countries..... \$7.50 per year, 6 months \$4.00

ADVERTISING RATES UPON APPLICATION
Lastuje in izdaja ga
KORPORACIJA TISKOVNE DRUŽBE "ENAKOPRAVNOST"
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551 6418 ST. CLAIR AVE.

CENE LISTU:
Po raznašalca na leto \$4.50, pol leta \$2.25, četrt. \$1.25
Cleveland, Collinwood, Newburgh, po pošti 1. y. \$5.00, 6 m. \$2.50, 3 m. \$1.25
Za združene države na leto \$4.00 pol leta \$2.50
Za izozemstvo na leto \$7.50, pol leta \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 2c
OGLASI PO DOGOVORU

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.
CLEVELAND, O. TOREK (TUESDAY) APRIL 20th, 1920.

104

ZATRTJE TUJEJEZIČNEGA ČASOPISJA

V Združenih državah se je pričelo gibanje, ki je plod zadnje svetovne vojne in kojega namen je uničiti vse časopise, ki izhajajo v drugih jezikih kot v angleškem s pomočjo odtegnjenja privilegija dostavljanja lista kot second class matter.

Če bo to gibanje uspešno, ter bo kongres sprejel kako tozadevno postavbo ter jo zopet sprejel s potrebno dvetretinsko večino v slučaju, da bi predsednik vetiral tako postavbo, kar je več kot verjetno, potem bo uničeno skoraj do malega vse časopise, ki izhajajo sedaj v več kot sto jezikih.

Prezgodaj je žalovati, kajti malo je vrjetnosti, da bi bila taka postavba kedaj uveljavljena, čeprav se v Ameriki pogosto dogodi najbolj nepričakovano. Kljub temu pa je povsem na mestu, če opomnimo na veliko krivico, katero bi s tem storil ameriški narod ne le tujerodnemu prebivalstvu, ki ne zna angleščine ali vsaj ne toliko, da bi lahko s pametjo čital angleške liste, temveč celo državljanom Združenih držav, ki so se tukaj naturalizirali ter postali s tem stalen del naroda.

Do izbruha vojne je tujejezično časopisje neovirano izhajalo, uspevalo ter vršilo svojo veliko misijo, ki je obstajala v tem, da seznanja, angleščine neznomo prilesejence z ameriški napravami, jih uvaja v ameriškega duha ter obenem informira o dogodkih v stari deželi, iz katere so se izselili. Ta naloga in ta misija je bila velika, in mirno lahko rečemo, da je tujejezično časopisje po svojih najboljših močeh to misijo tudi izvrstno in dosledno izvajalo.

Ko je izbruhnila vojna, pa so se stvari takoj korenito izpremenile. Takoj se je pojavil odpor proti tujejezičnemu časopisju, ki je našel izraza v takozvanem kontroliranju tujejezičnega časopisja od strani poštnege u-

rada. Ameriška vlada je dala zanesljivim in zaupanja vrednim tujejezičnim listom takozvane permite, dočim so morali drugi listi deponirati natančne angleške prevode vseh člankov, ki so bili v stiku s politiko in vojno, pri poštnege uradu. Povod za to gonjo proti časopisju je dalo seveda nemško časopisje v tej deželi, ki je bilo z malimi izjemami bolj kajzersko kot pa kajzer sam ter zabavljalo na zaveznike na vse pretege. Ti nemški listi so bili tudi glavna opora nemškega spionažnega sistema v Združenih državah, a kruta ironija usode je hotela, da so dobili ti pangermanski listi od vlade takoj potrebni permit za izhajanje.

Tudi v tem slučaju je lahko vsakdo videl, da je protekcija več vredna kot po so vsi principi.

Med vojno pa so se tudi pojavili radikalni in boljševiski listi, ki so javno pridigovali oboroženo revolucijo ter pozivljali svoje pristaše, naj strmoglavijo ameriško ustavo ter obstoječi red dežele. Ti listi so predstavljali ter predstavljajo še danes del boljševiske svetovne propagande, katero vodijo in dirigirajo iz Moskve in katero istotako tudi financirajo boljševiski voditelji.

Jasno je, da vladi ti listi niso bili všeč in vlada je tudi imela moč ter jo ima še danes, da jih enostavno zatere ter prepove njih nadaljnjo izhajanje. Neumno pa je udati po vseh tujejezičnih listih kot da so vsi krivi te proti ameriške gonje radikalnih listov, ki pa ne izhajajo le v tujih jezikih, temveč predvsem v angleškem. Gotovi elementi v ameriški javnosti, ki so znani po svoji omejenosti, svojem fanatizmu in svoji nestrpnosti, so se z veseljem oprijeli te prilike ter pričeli z veliko kampanjo, koje cilj je uničenje vsega tujejezičnega časopisja. Za celim gibanjem stoji veliko uplivnih Amerikancev in med njimi veliko kongresnikov in senatorjev. Ti vsi pravijo: — Ena dežela, en jezik in ena zastava!

To je vse lepo, kajti Amerika je enotna dežela, ki pozna le eno zastavo. Ne zastavo iz blaga, temveč zastavo, katero nosi vsak Amerikanec v svojem sreč, vernost in vdanost do velike republike in njenih naprav.

Drugačna stvar pa je glede jezika. Resnica je, da je bila spisana deklaracija neodvisnosti v angleškem jeziku in da je sestavljena tudi ustava Združenih držav v angleščini.

Nikjer v ustavi pa ni pisano, da je angleščina državni jezik in da se sme v Ameriki govoriti le angleški.

Gnati stvari do takega viška bi pomenjalo večjo avtokracijo in večje tiranstvo kot je kdaj obstajalo v carski Rusiji ali pa v avtokratični Nemčiji in Avstriji. V teh deželah so smeli ljudje poleg uradnega jezika govoriti tudi vse druge jezike. Judje so lahko čebljali v svoji stari nemščini in carju ni nikdar padlo v glavo, prepovedati kaj takega.

Poljaki na Pruskem so se smeli posluževati svojega jezika, ne le v navadnem govoru, temveč tudi v tiskani besedi in isto velja tudi glede naše stare "prijateljice" Avstrije.

Kot niso v Evropi ničesar opravili z zatiranjem, tako tudi ne bodo opravili ničesar v Ameriki. Kakor hitro bi zatrti tujejezično časopisje, s tem, da bi mu odvzeli poštne privilegije, bi se pojavil med tujerodci takoj velik odpor, in ameriške industrije, ki se že sedaj pritožujejo nad pretečim odhajanjem delavcem iz dežele, bi imele v takem slučaju še več vzroka pritoževati se, kajti ljudje bi trumona odhajali in bi se ne vračali več. X.

rafiniranih trikih, ki bo z njimi premagala vse, ki se bodo sklanjali pred njo kot pred svojo kraljico. V bližnjem zvoniku je odbila ura tričetrt na devet... Rene je stopila k oknu in pogledala na ulico, ki je bila že skoraj popolnoma prazna.

Sama pravzaprav ni vedela, zakaj je tako razburjena, ali je v nji prevladovala radovednost... ali pa hrepenenje po nasladah, ki jih je slikal Winter v tako živih barvah.

Večino svojih veselih ur je preživela Rene v razkošnih zabavah, ali vendar jo je današnji večer nad vse zanimal, ni si mogla predstavljati v Ljubljani velikomestnega življenja, radovedna je bila na družbo, ki se danes snide z njo!

Niti trenotek ni več pomislila na svojega brata, na svoje prejšnje sentimentalne misli...

Pred hišo je zaropotala ekvipaža; Rene se je sklonila skozi okno in videla, kako je Winter hitro skočil iz voza in šel v hišo...

Komaj je Rene stopila od okna, že je potrkal na vratih Winter in vstopil z besedami:

"Dober večer! — Vi ste že pripravljeni?"

Rene je takoj videla, kako prijetno je Wintra iznenadila njena radovoljna pripravljenost, zato je takoj rekla:

"Ravno sem se odločila, da ne grem!"

Debelo jo je pogledal Winter, skoro ni mogel verjeti, da sploh ekzistira na svetu še bitje, ki bi se ustavljalo njemu! Ali sedaj je videl njen odločen obraz, hladne oči...

"Gospodična, mislil sem, da hočete z menoj..."

"Obklekla sem se, da obiščem svojega brata, ki je danes dospel iz Pariza: pa tudi sicer ne vem, ako bi prišla."

Kakor z mrzlo vodo polit je stal Winter pred Rene; vsa njegova družba je že vedela o njegovem uspehu, vsi jih pričakujejo... a zdaj naenkrat ta blamaža!

"Gospodična, Vi me nesmrtno blamirate!"

LOKALNE NOVICE

Podružnica Ameriške delavske federacije v Newburgu pred propadom. — Iz Newburga se nam poroča: V soboto 17. aprila se je vršila seja podružnice A. F. of L., katere se je vdeležilo kakih devet članov. Odbor je poročal, da je organizacija A. F. of L. gotovo na poti v propad, ker ni iz glavnega urada nikakega poročila ali odgovora. Predsednik je namignil, da je najbolje, da se denar, ki je na banki, dvigne in razdeli med pasivne člane ter da se jih opozori, da se gotovo vdeležijo bodočega sestanka.

Par članov je protestiralo, češ, da to ni prav in da bi bilo bolje, da se denar tako uporabi, da bo v korist celi naselbini in omenjalo se je tudi, da bi bilo boljše, da bi se podružnica še tudi v bodoče vzdržala in da naj bi se v ta namen sklicala seja vseh bivših članov, ki naj bi polnomočno ukrenila, kaj se napravi z denarjem, ako organizacija ne bi več mogla obstojati.

Toda nič ni pomagalo in sklenilo se je, da se denar dvigne in razdeli. Podružnica je splošno štela 550 članov, sedaj pa samo še kakih 15. Kam prihajamo?

— Bilo bi res žalostno izprečevalo za nas, ako bi po žalostnih iskušnjah, ki jih imamo delavci v boju za vsakdanji kruh, opustili organizacijo, ki nam v času potrebe omogoči enoten nastop, in ki nam edino more prinesiti boljše prilike za življenje. Vzdržite se iz svoje zaspanosti! Treba je, da se močno organiziramo za bodoče boje, ne pa da podiramo še ono, kar smo že zgradili.

Naročnikom v Euclid, O.: Tekom zadnjega časa smo dobili večje število pritožb, da naročniki na poštne uradu ne dobivajo časopisov, katere mi redno pošiljamo. Iz tega je razvidno, da mora kdo jemati liste, ki niso namenjeni zanj. Rojake opozarjamo, da na poštne uradu dobijo zagotovilo, da njih listov ne bo od sedaj naprej jemal nihče drugi kot oni, ki so na list naročeni.

Obravnava rojaka Turka se je pričela. — Frank Turk, ki je obtožen umora prvega reda, ker je ustrelil svojo ženo, je včeraj pred sodnikom Bernonom priznal svoj zločin. Sodnik bo sedaj zaslusil priče in odločil vrsto zločina, na podlagi katerega se bo potem izreklo obsodbo.

Avtomobilska nesreča. —

Včeraj se je zopet pripetila avtomobilska nesreča, posledica katere je, da je 4letna Rose nam poročila: V soboto 17. aprila se je vršila seja podružnice A. F. of L., katere se je vdeležilo kakih devet članov. Odbor je poročal, da je organizacija A. F. of L. gotovo na poti v propad, ker ni iz glavnega urada nikakega poročila ali odgovora. Predsednik je namignil, da je najbolje, da se denar, ki je na banki, dvigne in razdeli med pasivne člane ter da se jih opozori, da se gotovo vdeležijo bodočega sestanka.

J. R. Z. — Vse zastopnike v okrožni organizaciji J. R. Z. se prosi, da so gotovo navzoči na seji, ki se vrši jutri zvečer v prostorih S. N. Doma v Clevelandu, kajti ukreniti se ima več važnih stvari.

Skušnja dram. dr. "Ivan Cankar". — Danes zvečer točno ob 7:30 zvečer se vrši skušnja za igro "Krivoprisežnik". Vsi igralci so prošeni, da to upoštevajo in da so na mestu ob določenem času, kajti čas do prireditve je kratek.

Slučaj radikalcev. — A. J. Flunckey, zvezni imigracijski inšpektor je včeraj izjavil, da se bo najbrže že v teku desetih dneh rešilo slučaj 175 oseb, ki so bile aretirane v severo-ohijskih okrajih izza 1. januarja. Izmed 175 slučajev jih je delavski department prekal 50. Šestdeset slučaj čaka še odločitev v Washingtonu, medtem ko se je odredilo za deportacijo 25. Prošnje za oprostitev so bile vložene za 15 mož iz youngstownskega okraja. Sedem izmed teh jih je na deptracijskem seznamu.

Izdelovalci cigar bodo zahtevali sedemurni delavnik. — S prvim majem 1921. bo internacionalna unija izdelovalcev cigar zahtevala sedemurni delavnik kot maksimalni delavni čas. Takoj se je včeraj odločilo s 378 proti 102 glasovom na konvenciji, ki se vrši sedaj v Clevelandu. Debata o tem vprašanju je trajala nad dve uri. Samuel Gompers, predsednik Ameriške delavske federacije, ki je navzoč na konvenciji kot delegat, je vodil boj za sedemurni delavnik.

DOPISI.

South Fork, Pa.

Ker imam obilo prostega časa, sem se namenil nekoliko opisati tukajšnje razmere. O delavskem položaju nimam dosti novega poročati. Premogorovi obratujejo polovični čas, dasiravno imajo nekatere druž-

be veliko naročil. Vzrok temu po mojem mnenju in kakor čujem tudi od domačinov, v tem, da železniške družbe ne dajo na razpolago dovolj železniških vozov. Tako se najbrže dogaja povsod. Razen tega pa operatorji tudi niso zadovoljni s svojim dosedanjim ogromnim dobičkom, hočejo imeti namreč še več. Premogarji smo dobili s prvim aprilom 13-odstotno zvišanje plače in ob zadnjem štrajku pa 14-odstotno, kar zne se skupaj 27 odstotkov zvišanja.

Ali kaj je to, ko so se pa vse druge reči podražile za najmanj 50 odstotkov tekom kratkega časa. Pred nedavnim sem čital tukajšnji lokalni list "Tribune", v katerem naši kapitalisti pišejo o premogarjih, češ, kako velike plače dobivajo in kako lahko prištedijo velike svote. Kako more neki ubogi premogar prištediti velike svote, ko mu ostane po plačilnem dnevu, potem ko plača račun v groceriji in drugod, komaj par dolarjev ali pa sploh nič. Posebno težko prizadeti so oni, ki imajo velike družine. Tako je dandanes v svobodni deželi U. S. A. Treba bi bilo nekoliko bližje pogledati naše izkoriščevalce ubogega delavskega sloja, "verzičnike", kakor jih nazivljamo in razne druge špekulante in navijačce cen, potem nam bo šele mogoče nekoliko lažje dihati. Tukaj v So. Fork bomo ustanovili zadružno prodajalno ali Union cooperative store. Znano mi ni, koliko delnic je dosedaj že razprodanih, toda kakor hitro bo na razpolago dovolj denarja, se bo takoj pričelo s poslovanjem. V večjih naselbinah so že ustanovili svoje prodajalne, kar je dobro znamenje. Kaj bi dajali naš dobiček raznim krščenim in nekrščenim judom, ko lahko vodimo podjetja, ki bodo nosila koristi le nam delavcem?

Sedaj je izbruhnila stavka železničarjev, pri čemur smo prizadeti tudi mi premogarji, ker ne dobimo dovolj železniških vozov. Ne vem, kdaj se bomo delavci izpametovali in napravili samo eno delavsko organizacijo. Šele tedaj nam bode lažje doseči naše pravice. Delavci, ne pozabite na volilni dan, in volite samo delavske kandidate, ne pa kapitalističnih, ki vam ob volitvah obetajo sicer vse mogoče reči, katerih pa nikdar ne izpolnijo, temveč delujejo v ravno nasprotni smeri. Pozdrav vsem naročnikom "Enakopravnosti"!

J. Lustik.
(Dalje na 4. strani.)

Zarja je izginjala, in temna noč je ležala nad mestom

Henrik Kovač je sonel pri oknu in opazoval to noč — in nemirne misli so begale po njegovi duši — tako tesno mu je bilo v ti mali sobici, tako mučno to ozračje, da ni mogel ostati več doma... Poslušal se je od svoje žene in odšel v mesto...

Počasi je hodil po mestnih ulicah, nehotel ga je korak povelj proti Tivoliju. Nemirne misli, ki so se ga polastile v sobi, ga niso pustile tudi sedaj.

Vsak človek ima svoje ideale, ki stremi za njimi, ali ki so večkrat samo fantom, ki si ga je zgradil pred seboj iz svojih sanj in neznanih hrepenenj. Moč lastnega egoizma ga vedno navaja, da stremi in hoče doseči nekaj novega, velikega; uničiti ali premostiti mora vse zapreke... To je prava, nepokvarjena etika čiste človeške duše — in kakor propada posameznik, predno je dosegel ono "zlatno runo", ker smrt preži na njega — in se ji ne more umakniti — tako se vse ljudstvo bori v stašni borbi... a ne more doseči svoje sreče... In kje je vzrok ti človeški onemoglosti? Boj med spolom! Seksualni pojavi so toliko elementarne važnosti v človeški usodi, da so med vsemi prvi! Spol je ustvaril mozek in dušo, ki bi se hotela otresti teh spon, ki jih z njimi oklepa spol...

In življenje je pozorišče tega boja... človek trpi, a ne ve zakaj, kako je to zažulil, njemu je življenje največji sovražnik... in v ženi so utelesene najsilnejše demonske moči življenja. Zena je vzrok vednega boja... spol proti spolu... a oba propadata —

Vse te misli so polnile njegovo dušo, ko se je sprehajal po glavnem drevoredu; maloštevilni sprehajalci niso opazili zamišljenega moža, ki je korakal sklenjene glave naprej!

Doli iz švicarije so doneli glasovi godbe, ki so se razlegali skozi temno noč in se izgubljali v sentimentalnih akordih...

(Dalje prihodn.)

ZENA.

SPISAL ARTHUR SEVER

slila pri tem na svojega brata. Domnevala si je, da najde v njem svojega prijatelja — ali takoj, ko je začela govoriti z njim, ko je opazila njegove vprašajoče poglede je spoznala, da se je varala... Videla je v Henriku le ljubečega soproga — a ne umetnika.

Tudi Henrikova žena Mary ji ni kaj posebno ugajala... Rene je že od nekdaj sovražila ono žensko ponižnost, ki dviga svoje prosoje oči do možkih — ona in poznala slabega spola; a v Mary je videla združene vse one slabosti, ki jih je ona ravno v ženi sovražila... vedela je, da ta nežna in udana ženska čustva prihajajo in imajo svoj izvir v onem vseobnem zlu — v ljubezni.

Kako je prišla Rene do takih načel, niti sama ni vedela; mogoče so bile posledice le njene prve, mladostne ljubezni, ki je bila tako bridko varana v nji... Od takrat naprej je zametavala vse ponudbe in živela je naprej; kot je mislila sama, da je najbolje.

Zato je pa tem bolj neprijetno vplivalo nanjo snidenje s Henrikom in njegovo soprogo. Polasčale so se je razne misli, neprijetne in hude... in zopet je vstala pred njenimi očmi bodočeno temina in grozna. Za trenotek se je porodila v njeni duši želja pustiti to nemirno in neugodno življenje in postati zopet žena!

Ali v istem hipu se je spomnila današnje Wintrovo ponudbe — Vsi njeni sklepi so padli v vodo — stara Rene je zopet oživila v nji...

Lahna noč se je že vlegla na mesto, ko se je Rene začela pripravljati na odhod. Obklekla je svojo najelegantnejšo toaletto, parfimirala se, da je opojen vonj napolnil sobo... premišljevala je o vseh svojih

IZPLAČEVANJE DENARJA V STAREM KRAJU.

Tukaj naznanjamo vsem onim našim prijateljem in znancem, katerim smo poslali brzojavno denar v domovino 31. januarja, da je bil izplačan 15. februarja.

Da čim bolj zadovoljimo naše rojake smo otvorili v starem kraju svoj lasten urad. To nas ne omogoča samo, da pošiljamo denar v domovino po najnižjih cenah, temveč, da objavimo v najkrajšem času, kdaj je bil denar izplačan. Poslužite se te prilike torej, in pošlite denar v domovino potem naše banke, kjer boste dobili najboljšo postrežbo po najnižji ceni.

Poslijte vaš prihranek na banko v domovino. Cena kronam dnevno narašča zato vložite naš denar, dokler je cena še tako nizka. Mi vam preskrbimo hranilno knjižnico v najkrajšem času.

Prodajamo "bankovne čke" dražje, na vse večje banke v Jugoslaviji.

Oni naši rojaki, ki mislijo odpotovati v domovino, naj se obrnejo na nas. Naš izvrstno urejeni "Parobrodni Oddelek" zastopa vse parobrodne družbe in je v stanu dati vam hitro in izvrstno vožnjo v stari kraj.

Mi vam dobimo vaše družino iz starega kraja v Ameriko. Vsa pojasnila in nasveti, se dajejo radovalno in brezplačno.

1000 KRON\$8.00

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

Glavnica i rezerva preko \$2,000,000.00.

v bančnem posloju 1597 Secord Ave.
10 E. 22nd St. NEW YORK CITY

5%

5%

AVTORIZIRAN KAPITAL \$500,000.00
SLOVENSKO STAVBINSKO IN
POSJOJILNO DRUŠTVO
6313 ST. CLAIR AVENUE 6313
— Plačuje 5% obresti. —

Najboljši čas, da vložite svoj denar v napredno slovensko podjetje.
Denar je varen, dvigniti ga morete vsak dan.
Zavod je pod strogim državnim nadzorom.
Uradujemo tudi zvečer, ko imate čas in pogovori se morete v svojem materinem jeziku.
Kadar prodajate, ali kupujete posestva, oglasite se pri nas za svet.

Vlagajte svoj denar tam, kjer boste lahko dobili pomoč v slučaju podpore. Naš zavod je za slovenske in hrvatske delavce — od njih tudi pričakujemo sodelovanja.

SLOVENSKO STAVBINSKO & POSJOJILNO DRUŠTVO.

5%

5%

Bolni slabotni in nervozni moški in ženske Pridite k Meni še Danes.

Ne dopuščajte, da bi še nadalje trpeli radi vaše bolezni. Nekoč ste bili zdravi in trdni, zakaj bi ne bili zopet? Ne odlašajte, pridite k meni danes in pričnite pot do ZDRAVJA IN ZADOVOLJNOSTI. Skoro vsaka bolezen postaja hujska in hujska ako ji ne posvečate potrebne pozornosti in zdravljenja. IZROČITE VAŠ SLUČAJ V MOJE ROKE. Deležni boste mojega izkušenega zdravljenja, kajti jaz sem izkušen pri zdravljenju ZASTARELIH, NERVOZNIH, KOŽNIH, in KRVNIH MOŠKIH in ŽENSKIH BOLEZNI. Jaz ne verujem v polovičarstvo pri zdravljenju mojih bolnikov. Niti nisem zadovoljen, da bi samo nekoliko pogledal bolnika ter mu napisal recept za zdravila. Jaz hočem zdraviti mojega bolnika na vse načine, o katerih sem gotov, da mu bodo pomagala v njegovi bolezni. Ako zahteva njih bolezen več načinov zdravljenja, jih bom jaz gotovo zdravil tako, v mojem uradu. En sam obisk vas bo prepričal o moji zmožnosti in spoznali boste zakaj je moje zdravljenje uspešno.

Jaz sem uspešno zdravil.

Nove in zastarale bolezni kot so, Krvni, Kožni ali Nervozni Neredi, Želodčne, Črevesne in Ledvične Nadloge, Revmatizem, Bolečine v Hrbitu in Sklepih, Glavobol, Zabasnost, Vrtoglavost, Izpahke ali Prehlajenje v Nosu ali Grlu. NE ODLAŠAJTE, POSVETUJTE SE TAKOJ Z MENOJ.

Ali trpite radi

Slabega Živčevja, Bolečega Hrbita, Pozabljivosti, Srčne Napake, Slabih Pljuč, Zabasnosti, Vrtoglavosti, Glavobola, Slabega Vida, Slabega Okostja, Raznih Ran, Prehlajenja, Bolečega Grla, Želodčnih Neredov, Izpahkov? Ta in še mnogo drugih znamenj so največkrat prva znamenja, da izgubljate zdravje in moč.

Pojdite k pravemu zdravniku takoj ob Pojavu.

MNOGO ZASTARELIH BOLEZNI, katere so bile zanemarjene ali nepravilno zdravljene so mnogokrat ozdravljene pri meni. Kar sem storil za druge, storim lahko tudi za vas. Jaz vas bom natančno PREISKAL in vam odkritosrečno razložil, kaj mislim o vašem stanju in ako ga lahko ozdravim. Akoravno ste se že drugod zdravili in niste našli uspeha, neglede, kako dolgo že bolečate, PRIDITE K MENI. Ako vas je kdo napačno zdravil, nikar ne obupajte, bili ste sami krivi, ker ste se podali k napačnemu zdravniku.

MOJ LABORATORIJ

Je dobro založen s popolno vrsto ZDRAVIL, kakršne zahtevajo razne bolezni in tako imam pri rokah zdravila, o katerih sem gotov, da so čisti in pravilno močni in vem dobro kaj uživajo moji bolniki.

MOJE PRIPRAVE

Sestoje iz najnovejšega ELEKTRIČNEGA, ZDRAVNIŠKEGA in MEKANIČNEGA APARATURA, o katerih imam popolno znanje in skušnje i potom njih dobivam največji uspeh.

KONČEN USPEH STEJE

MOJE ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE in DIREKTNO VBRIZGAVANJE SERUMOV, VACCINOV in BACTERINOV, katerega se POSLUŽUJEM VAM ZAGOTAVLJAJO DOBER REZULTAT. POSVETUJTE SE Z MENOJ SEDAJ. NE ODLAŠAJTE NA JUTRI.

URADNE URE:
Od 9. ure dopoldne
do 8. ure zvečer.

Dr. Kenealy

OB NEDELJAH:
Od 10 ure dopoldne
do 2. ure popoldne.

647 Euclid Ave.
NAD "NEW IDEA"
PEKARNO

DRUGO NADSTROPJE
REPUBLIC BUILDING.

Cleveland, Ohio.
POLEG STAR
GLEDALEŠCA

Pismo dobrovoljca.

Cleveland, O.

Čenjeni urednik: — Prosim, da mi odstopite nekoliko prostora v cenjenem listu "Enakopravnost". Prav posebno pa vas prosim radi tega, ker želim vsaj deloma popisati preteklost in sedanjost.

Upam, da je še marsikomu v spominu odhod jugoslovanskih dobrovoljcev v letu 1917. Koliko je bilo krika baš tedaj, ko smo odhajali, posebno v onih vrstah v slovenski metropoli v Clevelandu; mislim o sodbi, katero so imeli nekateri, bolj rečeno slavo, katero so si nalagali nekateri posamezniki. Resnica je, da je bila zavest dobrovoljcev, ki so odšli na balkansko bojišče v prvi vrsti, da razrušijo zastarelo in ničvredno habsburško dinastijo, pod katero je trpel in ginil jugoslovanski narod. In ideja se je tudi uresničila. Habsburška kot tudi ostale avtokratske dinastije so druga za drugo izginjale, k čemur smo deloma pripomogli tudi mi jugoslovanski dobrovoljci. Dasj nismo iskali posebnih nagrad ali večjega priznanja, toda videlo se je vsakemu posameznemu prostovoljcu, da bi bilo umestno, da bi se mu izkazalo vsaj ono, do česar je bil opravičen kot človek, če že ne kot domačin.

Žalostno, toda resnično dejstvo je, da smo vsi dobrovoljci, kateri smo pohitili iz Amerike, našli veliko razočaranje v jugoslovanskih pokrajinah. Toda največje in brezprimerno razočaranje pa je bilo za naša ona bratska, ali kot se še celo danes reklamuje, kraljevska vlada pod vodstvom starega Petra in njegovega sina Alek-

sandra. Ko smo bili še na bojni poljanah, se je ravno za nami veliko slabše, kot pa se ravna z živino, kar smo mi mirno trpeli in se tolažili z mislijo, da bo nekoč boljše.

Po končani bitki na macedonskih stepah smo korakali dalje v notranjost jugoslovanskih krajev. Kaj svečanega sprejema nismo nikjer doživeli, pač pa korakali vedno dalje po zapovedi naših predstavljenih. Gonili so nas celo tako daleč, da smo se nazadnje našli nekje na Koroškem. Nam sicer ni bilo o ničemer podrobneje pojasnjeno. Toda tudi po nekoliko mesecih, ko se je vojskovanje prekinilo, smo bili še vedno izpostavljeni raznim nepravilnostim, katere divjajo samo na bojni poljanah. Po vsem dovršenem delu smo pričakovali vsaj delno onega obljubljenega, kar se je po Ameriki tako na ves glas kričalo in bobnalo. Toda kot je navada malovrednih vlad v enakih slučajih, tako se je tudi v našem slučaju povračalo prav na enak način.

Tako je; domovina ni imela vsaj toliko udobnosti, da bi vsaj malenkostno izkazala hvaležnost do onih, ki so žrtvovali marsikaj za osvoboditev izpod tiranstva. Pravim izpod tiranstva, seveda, mislim reči izpod habsburške nadvlade, toda tiranstvo pa vseeno še vlada, kateremu načeljuje domačin, ali kakor se ga je slavilo — Slovan.

Dovolj jasna priča, koliko se zanima gospoda v Belgradu za dobrobit in blagostanje svojih ljudi, postopanje kateremu smo bili podrejeni ves čas našega bivanja pod njihovim vodstvom. Najbolj obsodbe vredni pa je način, po katerem se nas je poslalo, seveda na našo zahtevo, nazaj v Ameriko. Brez brižna in malovredna vlada nas je bila naglana v mesto Dubrovnik ter nas tam zapustila čakati nič manj nego šest mesecev na parnik, da nas odpelje nazaj v Ameriko. Kako mukopolni dnevi čakanja so to bili! Naj le pripomnim, da je to prekašalo vse meje. Bil smo popolnoma zapušteni, brez vsakih sredstev, potrebnih za življenjski obstanek. Na kratko povedano: bili smo v slabšem položaju kot živina.

Ko smo se ukrcali na parnik, smo trpeli zopet enake nepravilnosti. Neuzitna hrana, katere ni bilo dovolj, je bila pripravljena ne za ljudi, ampak za živino. Poleg tega pa so nas magnetili na parnik kot kakšen navaden tovar, ne pa kot ljudi. Parnik je bil francoski, kar pa seveda ni nič čudnega, saj je itak vse nadzorstvo in diktacija iz francoskih virov. Bolje se reče, da je jugoslovanska vlada primerno orodje francoske avtokracije, kateri služita stari Peter in njegov naslednik Aleksander.

Ob povratku v Ameriko nismo pričakovali posebnega sprejema, toda takega pa tudi, kot smo ga doživeli. V prvi vrsti je bilo vse obsodbe vredno delo zastopnikov od srbske vlade, kateri nas niso sprejeli kot ljudi, marveč kot navadno živino, s katero se napravljiva kupčijo. In kupčijo so napravili za več sto vrnivih se dobrovoljcev. Nagovorili in celo prisilili so jih, da so napravili nekako pogodbo z industrijskimi agencijami, katere se je odvedlo ne znano kam, lahko tudi v sužnjost, kajti pojasnjeno itak ni bilo nič.

Taka torej je bila naša usoda, o kateri bi človek celo sanjati ne mogel. Toda nadvse pomilovanja vredno pa je delovanje nekaterih, ki se še do danes niso zbudili iz one prevarljivosti, iz katere imamo mi dobrovoljci tolikanj bridkih izkušenj. Alj ni čas, da bi vsaj v svobodni deželi v svobodni Ameriki opustili po- viševanje parasitov, kateri žive na ljudski račun — račun jugoslovanskega naroda. Kot

jaz, tako upam tudi ostali, ki smo se vrnili nazaj, ne želimo pomilovanja, ne pričakujemo tu di osipa s cvetkami, četudi se iz popja zbuja cvet v livadah bajne pomladi, in zahvalo pa tudi prepuščamo z nasvetom: denite jo na stran, nam je brez koristi, ali pa jo ohranite za sebe.

Da, bitka je končana. Dobrovoljci smo v slabem gmotnem stanju, toda ponosni smo pa vseeno, da smo našli vsaj eno in to je: zavest, da smo storili svoje delo, četudi ne tako, kot bi moralo biti; storili smo pa vseeno več kot vsi oni, ki so se rega omizja" onih, ki so odšli nekoč spominjevali poleg "dobrovoljcev", po koga in za koga, to pripuščem vsakemu za prevdarek. H koncu pozdravljam vse dobrovoljce.

"Dobrovoljec."

Slika iz modernega Babilona.

NEW YORK SE VEDNO PIJE
KOT PREJ.

Pastor dr. Straton je v svoji pridigi navedel posameznosti svo- jega raziskovalnega potovanja na newyorških kavarnah in restavracijah ter rekel, da lju- dje pijejo žganje kot so ga prej povsem javno, in da je najti v najboljših prostorih vse polno prostitutk.

Newyorški baptistovski pastor dr. John Straton je imel na velikonočno nedeljo pridigo, v kateri je povedal, kako je vpri- zoril raziskovalno potovanje po celem New Yorku in kako je bil priča prodajanja žganja in drugih močnih pijač v javnih restavracijah.

Rekel je nadalje, da je zadel na nemoralne ženske in prisostvo nesramnim plesom. V potrdilo svojih izjav je navedel imena takih prostorov, naslove ter tudi vse posameznosti.

V svoji pridigi je izjavil, da je njegov edini namen, obrniti pozornost mesta na grešno življenje, ki ne ovira le delovanja cerkva temveč uničuje tudi mesto samo.

Pridigar je tudi rekel, da so mu pri tem delu pomagali kompetentni gospodje in da je celo družino vodil neki mlad go- spod, ki pozna vse trike in ki zna pomežkavati z očmi kot je treba, predno je človek pripu- ščen v gotove prostore.

Pred nekaj časa sem si drznil kritizirati grozne razmere, ki prevladujejo v newyorških gledališčih, a takrat so moje besede številni ljudje smešili ter izjavljali, da ne vem, kaj govorim, ker se zanašam le na različne pripovedi in na bajke ki se krožijo.

Vsled tega sem sklenil informirati se sam, da bom vedel, kaj da govorim. Svojo preiskavo sem izvršil v spremstvu kompetentnih pomagačev, kojih pomoč sem si zagotovil ter zaznamoval vsa mesta in vse naslove, da dokazem, kako splošno razširjen je greh in in kako v nebo vpijoče so razme- re, ki prevladujejo v takih prostorih.

Dr. Straton pripoveduje naslednje o svojem obisku v ne- kem restavrantu v bližini Amsterdam Ave.:

Ta restavrant se nahaja v bližini najboljšega rezidenčnega okraja mesta New Yorka. (Nadaljevanje na 4. strani.)

Pred kratkim je prišlo iz Mis-

souri naslednje poročilo:

Toča je uničila večji del sad- njega drevja. Letošnji pride- lek bo zelo slab. Par dni pozne- je je prišlo iz Oklahome nasled- nje poročilo:

"Toča je uničila večji del sad-

nega drevja. — Letošnji pride-

lek bo zelo slab." Če človek prečita oboje poročilo, pride ne- hote do zaključka, da letošnje- sadje iz Oklahome ne bo prav nič cenejše kot ono iz Missouri.

Naznanilo rojakom.

Čenjenemu občinstvu, bratom Slovencem in Hrvatom naznanjva, da sva prekulila

RESTAVRANT
in Trgovino Mehkih Pijač na
5802 St. Clair Ave.

in sicer od dobro poznanega Mr. Hassa. Ker je restavrant na dobrem prostoru posebno za

DELA VCE

ki gredo opoldne iz tovarn na gorak prigrizek pričakujeva velik poset. Rojakom se torej priporočava. Pri nas se bo dobila vedno čista in točna postrežba s pristno kuhinjo in hladilnimi pijačami.

Jos. Pozelnik & Jos. Likožar
5802 St. Clair Avenue.

Z 18. aprilom pride v naš urad Dr. J. Westerfield iz Youngs- towna, O. Njegov prihod v naš urad vam bo vedno zagotavljal hitro postrežbo. Dr. Westerfield je specialist pri ruvanju zob.

Dr. H. MEHLING
ZOBODZRAVNIK

("Pošteno zobozdravništvo in zmerne cene.")

2209 Ontario St. En block od Market House
Vogal Huron Rd. Cleveland, O. ... "Pri Veliki Uri"

Odprto zvečer in ob nedeljah dopoldne.

("Mi govorimo vaš jezik.")

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje lurnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave, vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Sveže Pecivo!

Svež Kruh!

ČITAJTE!

Čenjenemu občinstvu naznanjam otvoritev moje

Moderno urejene pekarni

"National System Bakery"

—NA—

16305 Waterloo Road
IN PODRUŽNICE NA
404 E. 156th Street

Vem, da ne ljubite ničesar bolj nego svež in okusen kruh in razno drugo pecivo. Zato vam priporočam moji izvrstni pekarni, katere odvarjam z današnjim dnem, in kjer boste dobili sveže pecivo vsako uro.

Slovenske Gospodinje

Vstavite se v naši pekarni in ponosite domov pecivo, kakršnega bo vesela cela vaša družina!

SNAŽNOST IN TOČNA POSTREŽBA, JE NAŠ CILJ!

Se vam priporočam

ANTON KOSS
SLOVENSKA PEKARNA
DVE TRGOVINI

16305 Waterloo Rd. — — — 404 E. 156th St.

HITRA POMOČ

Oslablost vsled pretežkega dela, izčrpanost, okoreli sklepi in mišice, slabotni hrbet, pretegnjenost iz izpahneja, temu ja lahko hitro od pomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA
"Prijetelja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremljen s takojšnjo znanjemo

SIDROM

Če nima zavojček to tvorniške znanke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 70 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Zglasite se v
NAJEMEVALNEM URADU.
WEST 117th & BERA RD.
91-94

Zglasite se v
NAJEMEVALNEM URADU.
WEST 117th & BERA RD.
91-94